

RETTEEN I VIBORG DOM

afsagt den 31. juli 2023

Sag

A
(beskikket advokat)

mod

Forsikring

(advokat Louise Julie Høgh Jørgensen)

Denne afgørelse er truffet af dommer .

Sagens baggrund og parternes påstande

Retten har modtaget sagen den 8. september 2020.

Sagen drejer sig om, hvorvidt sagsøgeren har krav på yderligere personskade-erstatning i form af svie og smerte og erstatning for tabt arbejdsfortjeneste som følge af et færdselsuheld, hvor sagsøgeren blev påkørt af en bilist, der var ansvarsforsikret hos sagsøgte.

A har nedlagt følgende påstand:

Forsikring skal til A betale 888.669,27 kr. med procesrenter af 344.100,90 kr. fra den 8. september 2020 og af 544.568,37 kr. fra den 7. februar 2023.

Påstanden er opgjort sådan:

Tabt arbejdsfortjeneste for november 2018
til og med december 2019

310.650,90 kr.

Svie og smerte

maksimumsat 2018: 76.500 kr.

tidligere udbetalt: 43.050 kr.

33.450,00 kr.

Tabt arbejdsfortjeneste for 1. januar 2020

til og med den 31. januar 2023

544.568,37 kr.

I alt

888.669,27 kr.

Forsikring har nedlagt påstand om frifindelse, subsidiært frifindelse mod betaling af et mindre beløb.

A har fri proces.

Oplysningerne i sagen

Dommen indeholder ikke en fuldstændig sagsfremstilling, jf. retsplejelovens § 218 a.

Den 22. marts 2018 blev **A** påkørt af en bilist, der var ansvarsforsikret i **Forsikring**. Ved færdselsuheldet pådrog **A** sig et skinnebensbrud på venstre ben.

Forsikring anerkendte erstatningsansvaret og udbetalte godtgørelse for svie og smerte for perioden 22. marts 2018 til og med 19. oktober 2018, samt erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for perioden 22. marts 2018 til og med den 31. oktober 2018.

Forsikring betalte den 26. marts 2019 endvidere aconto erstatning svarende til et varigt mén på 5 procent og betalte den 25. juni 2019 yderligere erstatning, således at **A** har fået en samet erstatning svarende til et varigt mén på 10 procent.

A var på tidspunktet for færdselsuheldet ansat hos **B** i **By 1**. Det fremgår af ansættelseskontrakten, at ansættelsen var tidsbegrænset til den 1. juni 2018.

Speciallæge i ortopæd kirurgi **C** har foretaget en undersøgelse af **A**. Af speciallægeerklæringen af 1. juni 2019 fremgår bl.a.:

" ...

RESUMÉ

Det drejer sig om en nu 32 årig krigstraumatiseret syrisk flygtning, der den 22. marts 2018 påkøres af bil og pådrager sig en venstresidig distal crusfraktur der på Regionshospitalet **By 2** osteosynteres med låst

marvsøm til god stilling. Følges ambulant, ved afsluttende kontrol i januar 2019 er der god opheling af frakturen. Han har været igennem genoptræningsforløb, men tilstanden har været stationær det sidste halve års tid med smerter i venstre distale crus og forfod i hvile og ved belastning. Derudover lændesmerter ved stående stilling i længere tid, han har ikke været i stand til at genoptage sit arbejde i bageri af samme grund. Han mener sig ikke i stand til at tage nogen form for arbejde, siddende eller stående.

Man finder ved den objektive undersøgelse at benene er lige lange og uden fejlstilling, der er cicatriser efter isættelse af det låste marvsøm med ømhed svarende til entry point under patellasenen og svarende til de 5 låse skruehoveder. Der er 10 grader nedsat opadbøjningsevne i venstre ankelled sammenlignet med højre med ømhed i venstre ankelled i yderstillingerne, der angives ændret sensibilitet under venstre hæl og lateralt på venstre fod og der er diffus palpationsømhed af forfoden. Ingen muskelskrumpning på venstre ben sammenlignet med højre.

KONKLUSION

Der er i nogen grad overensstemmelse mellem skadelidtes klager og de objektive fund. De lokale gener kan i stor udstrækning tilskrives følger efter isættelse af marvsømmet, herunder generne fra låseskruerne som imidlertid godt kan fjernes nu. Jeg vurderer at der er en betydelig funktionel overbygning sandsynligvis grundet hans psykosociale situation, ser man bort fra den vil man kunne forvente forbedring af tilstanden i løbet af det næste års tid, specielt hvis låseskruerne fjernes, dette er han dog tilsyneladende ikke motiveret for.

..."

Der har under sagen været stillet spørgsmål til Retslægerådet, der i en erklæring af 31. maj 2022 har besvaret følgende spørgsmål således:

" ...

Spørgsmål A:

Retslægerådet anmodes om at oplyse, hvorvidt sagsøger havde ryg- og/eller lændegener samt lyskegener i umiddelbar forlængelse af uheldet den 22. marts 2018.

Retslægerådet bedes i den forbindelse henvisse til de relevante bilag, hvori sagsøgers ryg- og/eller lændegener samt lyskegener står beskrevet.

Af egen læges journaler fremgår følgende konsultationer: den 25. maj 2015 angives rygsmarter, øgede rygkrumninger, muskelømhød. Rygsymptomer siden den 16. marts 2013. Rygsmerter gående ned i venstre ben. "Lændehold". Den 31. marts 2016 angives sagsøger at være øm i hele ryggen med smerter i ben. Den 31. august 2016 angives tiltagende lændesmerter og normale forhold ved røntgen. Den 9. januar 2017 behandles sagsøger med fysioterapi på grund af ryggen. Den 19. februar 2018 angives smerter i højre lyske. Sagsøger har således betydelige rygsymptomer før aktuelle benbrud og lyskesmerterne var ligeledes forudbestående.

Spørgsmål B:

Retslægerådet anmodes endvidere om at oplyse, hvorvidt sagsøger havde psykiske gener i umiddelbar forlængelse af uheldet den 22. marts 2018.

Retslægerådet bedes i den forbindelse henvise til de relevante bilag, hvori sagsøgers psykiske gener står beskrevet.

I egen læges journal er der først registreret psykiske symptomer i januar 2019, hvor sagsøger klager over søvnbesvær og tankemylder på baggrund af sagsøgers bekymring for hans sag om familiesammenføring og hans økonomiske vanskeligheder.

Spørgsmål C:

Retslægerådet bedes oplyse hvilke momenter, der taler for at hændelsen den 22. marts 2018 er egnet til at medføre varige ryg- og/eller lændegener samt lyskegener.

Retslægerådet bedes begrunde sit svar og om muligt angive graden af sandsynlighed.

Retslægerådet besvarer ikke spørgsmål af bevismæssig karakter. Der henvises til besvarelsen af spørgsmål G. Generelt kan Retslægerådet oplyse, at selve hændelsen (skinnebensbruddet) ikke, eller kun sjældent (skønsmæssigt i mindre end 5-10 % af tilsvarende ikke-ledinvolverende brud) giver varige symptomer fra ryg eller lyske.

Spørgsmål D:

Retslægerådet bedes tilsvarende oplyse hvilke momenter, der taler for at hændelsen den 22. marts 2018 er egnet til at medføre varige psykiske gener.

Retslægerådet bedes begrunde sit svar og om muligt angive graden af sandsynlighed.

Der er beskrevet en vedvarende smerteproblematik som følge af hændelsen den 22. marts 2018, som sekundært kan medføre psykiske symptomer. Hændelsen i sig selv vurderes ikke egnet til at medføre varige psykiske symptomer.

Spørgsmål E:

Retslægerådet anmodes om at oplyse, om sagsøger før trafikuheldet den 22. marts 2018 har haft helbredsmæssige gener af relevans for bedømmelsen af skadesfølger svarende til ryggen og/eller lænden, lyskegener samt psykiske gener efter trafikulykken den 22. marts 2018 (forudbestående lidelser).

Såfremt Retslægerådet besvarer spørgsmålet bekræftende, bedes Retslægerådet henvise til de for besvarelsen relevante bilag og stille relevant diagnose(r).

Det fremgår af den generelle helbredsattest (bilag 15) udstedt af egen læge den 25. maj 2015, at sagsøger siden 2013 havde haft symptomer fra lænderyggen, hvilket blev genfundet ved den objektive undersøgelse i forbindelse med udarbejdelse af attesten. Af bilag 16 fremgår betydelige symptomer fra lænderyggen i marts måned 2016. Symptomerne beskrives gentagne gange i det efterfølgende år, derefter med aftagende hyp-

pighed. Til gengæld beskrives massive psykiske symptomer i perioden fra 2017 og frem. Der har ikke været lægekontakt vedrørende psykiske symptomer før hændelsen den 22. marts 2018. Af bilag 16 fremgår lyske- eller testikelsymptomer primo 2017. I oktober 2019 på ny mistanke om bitestikelbetændelse. Urolog beskriver tilstanden som testodyni i december 2019.

Spørgsmål F:

Såfremt spørgsmål E besvares bekræftende, er der da efter Retslægerådets opfattelse evidens for at fastslå, at disse eventuelle forudbestående ryg- og/eller lændegener, lyskegener samt psykiske gener var symptomgivende på ulykkestidspunktet den 22. marts 2018, samt om disse ryg- og/eller lændegener, lyskegener samt psykiske gener har været vedvarende til stede fra symptomdebut og frem til trafikulykken den 22. marts 2018.

Hvis spørgsmålet besvares bekræftende, bedes Retslægerådet henvise til de for bevarelsen relevante bilag.

Ja jf. bevarelsen af spørgsmål E.

Spørgsmål G:

Retslægerådet anmodes om at oplyse, hvorvidt sagsøgers ryg- og/eller lændegener samt lyskegener kan henføres til:

- a) Forhold der ligger før uheldet den 22. marts 2018*
- b) Uheldet sagsøger var udsat for den 22. marts 2018*
- c) Efterfølgende forhold, der ligger efter den 22. marts 2018*

Hvis Retslægerådet er af den opfattelse, at ryg- og/eller lændegenerne samt lyskegenerne er opstået som følge af en kombination af ovennævnte mulige faktorer, da bedes denne beskrives bedst muligt.

Kan der ske en fordeling bedes Retslægerådet foretage denne, herunder vurdere, hvilken begivenhed der har udløst sagsøgerens ryg- og/eller lændegener og sagsøgers lyskegener.

Sagsøger har i forud for ulykkestilfældet den 22. marts 2018 symptomgivende ryglidelse. Sagsøger evner dog trods dette at håndtere relativt tungt bageriarbejde. I forbindelse med ulykkestilfældet opereres sagsøger og mobiliseres efterfølgende med to krykkestokke og en grad af aflastning af det opererede ben, hvilket ofte medfører ændret kropstatik, der i sin natur kan medføre forværring af eksisterende rygsymptomer. Det vurderes, at den oprindelige ryg sygdom kun bidrager med en mindre del af denne symptomatologi, idet sagsøger kunne håndtere relativt tungt bageriarbejde før ulykkestilfældet. Lyskegenerne skønnes ulykkestilfældet uvedkommende da det er bedømt som testodyni. Der er beskrevet normal bevægelighed i begge hofter i forbindelse med speciallægeerklæringens udarbejdelse (bilag 5) og der skønnes på den baggrund ikke at være tale om hoftedeledsinvolverende lidelse.

Spørgsmål H:

Retslægerådet anmodes om at oplyse, hvorvidt sagsøgers psykiske gener kan henføres til:

- a) Forhold der ligger før uheldet den 22. marts 2018
- b) Uheldet sagsøger var udsat for den 22. marts 2018
- c) Efterfølgende forhold, der ligger efter den 22. marts 2018

Hvis Retslægerådet er af den opfattelse, at de psykiske gener er opstået som følge af en kombination af ovennævnte mulige faktorer, da bedes denne beskrives bedst muligt. Kan der ske en fordeling bedes Retslægerådet foretage denne, herunder vurdere, hvilken begivenhed der har udløst sagsøgerens psykiske gener.

Der er i akterne efter ulykkestilfældet beskrevet en ret skrøbelig psyke, men uden direkte henvisning til ulykkestilfældet, snarere med henvisning til det faktum, at sagsøger er asylansøger og samtidig har fået afslag på familiesammenføring.

Spørgsmål I:

Giver sagen i øvrigt Retslægerådet anledning til bemærkninger?

Nej.

..."

A har ved sagens anlæg opgjort sit krav som yderligere tabt arbejdsfortjeneste for perioden november 2018 til og med december 2019, samt for yderligere godtgørelse for svie og smerte svarende til maksimumbeløbet i 2018 på 76.500 kr. Den 7. februar 2023 har A forhøjet sit krav med påstand om yderligere godtgørelse for tabt arbejdsfortjeneste for perioden 1. januar 2020 til og med den 31. januar 2023.

Parterne er enige om den beløbsmæssige opgørelse af kravet, men der er uenighed, om der i et eventuelt krav skal ske fradrag af ikke tilbagebetalte integrationsydelse. Der er enighed om størrelsen af integrationsydelse.

Retten har den 23. februar 2023 truffet afgørelse om, at det ikke tillades A efter forberedelsens afslutning at fremlægge yderligere bilag i form af udskrifter af lægejournal og kommunale akter for bl.a. perioden efter 2019.

Forklaringer

A og Arbejdsgiver har afgivet forklaring.

A har forklaret, at han kom til Danmark i 2015 på grund af krigen i Syrien. Han ville ikke ind til militæret og gemte sig for militærpolitiet. Han flygtede til sin onkel i By 5 hvor han opholdt sig i ca. 2 måneder. Derefter tog han til Tyrkiet og videre til Danmark. Han ville ikke til militæret, fordi han ikke ønskede at være i krig mod sine landsmænd.

Han havde været i praktik hos ^{Arbejdsplads 1} ^{Arbejdsplads 2} og ^{Arbejdsplads 3} inden uheldet. Han fik 6 måneders i praktik i ^{Arbejdsplads 1}. Det var i første omgang 3 måneder, og derefter kunne han få yderligere 3 måneder med henblik på fastansættelse. Han kunne dog kun blive tilbudt deltidsansættelse, og han ønskede fuldtidsansættelse. I Syrien gik han ud af skolen i 9. klasse og arbejdede derefter med aircondition. Han arbejdede 50 timer om ugen i 3-4 år uden sygedage. Han var også i militæret. Derefter blev han ansat i en bank, hvor han arbejdede i ca. 4 år. Han arbejdede stadig 50 timer om ugen og nogle gange mere for at tjene penge. Han klarede sig med de penge, han havde tjent, og det var også det, han gerne ville, da han kom til Danmark. Han ville gerne i praktik, fordi han gerne ville arbejde og forsørge sig selv.

Ved ^{Arbejdsplads 2} arbejdede han 1 måned. Han kunne godt lide arbejdet, men chefen oplyste, at han ikke kunne tilbyde ham fastansættelse, fordi de ikke havde nok arbejde til vinter. Han fik en praktikplads ved **Arbejdsplads 4**. Efter 3 måneders praktik, blev han ansat på fuld tid med tilskud, men efter 6 måneder ville hans chef gerne sætte ham ned i tid, fordi han ikke havde nok arbejde. Derefter fik han en praktikplads på ^{Arbejdsplads 3} hvor han dog ikke fik mulighed for fastansættelse. Han havde brug for at finde et arbejde på fuld tid og ville gerne arbejde med aircondition. Han søgte mange stillinger ved forskellige firmaer, indtil han gennem venner fik at vide, at der måske var en stilling ved **B**. Hans chef, ^{Arbejdsgiver} ville gerne have ham i praktik i 3 måneder, forinden der kunne blive tale om en fastansættelse. Han arbejdede om natten og skulle bl.a. ordne bestillinger til **K** eller andre virksomheder og derefter lave dej på maskinerne. Han arbejdede 37 timer om ugen og mødte til tiden uden sygedage. ^{Arbejdsgiver} var tilfreds med ham. Den 1. februar 2018 fik han en ansættelseskontrakt, hvilket han var glad for. Han tog også nogle gange ekstraarbejde i de weekender, hvor han ikke arbejdede.

Efter ulykken kom han til ^{Arbejdsplads 5} hvor han var fra januar 2020 og tre måneder frem. Han arbejdede 3 timer tre dage om ugen med at sætte frost op på plader. Det var et problem for ham at stå på et ben, og han fik meget ondt i benet og ryggen, når han kom hjem. Da samfundet åbnede op efter coronanedlukningen ringede kommunen og spurgte, om han var interesseret i arbejde i ^{Arbejdsplads 5}. Han oplyste, at det var han ikke, fordi hans chef i ^{Arbejdsplads 5} gerne ville have ham op i tid, hvilket han ikke kunne klare.

Han har derefter været i praktik ved en tømrer, der manglede en chauffør, som også kunne hjælpe lidt med mange ting i træ. Han kunne ikke klare jobbet på grund af, at han havde meget ondt i foden. Kommunen sendte ham til læge igen og til en speciallæge, som sagde, at skruerne i benet skulle fjernes. Skruerne blev fjernet i november 2020. Der er stadig en enkelt skrue i benet, som giver nerveproblemer, og han får pludselige kramper. Lægerne har oplyst, at de ikke kan gøre noget for ham mere, og skruen kan ikke fjernes.

Han er ikke i praktik nu, da han ikke kan gå. Hans sagsbehandler har haft kontakt til lægen, og han har fået ordineret smertestillende medicin, voltaren og morfin, hvis han har meget ondt. Hans sagsbehandler har spurgt, hvad han har lyst til, og hertil har han svaret, at han gerne vil have, at hans krop får det bedre. Hans kæreste hjælper ham i hjemmet med mad og giver ham medicin. Hun hjælper ham også med at komme i bad, fordi han får pludselige kramper, hvor det gør meget ondt. Når han tager medicin, bliver han meget træt. De har sammen en søn på 20 måneder, der går i vuggestue. Hans kæreste henter og bringer deres søn hver dag. Hun er i praktik 3 dage om ugen i en vuggestue og er ellers på sprogskole. Når hun har fri, handler hun ind og henter deres søn. Hun laver også mad og gør rent og vasker tøj. Hun er derfor meget træt.

Han går ikke udenfor og går en tur, fordi han ikke kan gå på grund af kramperne. Hans kammerat henter ham en gang imellem i bil, men ellers sidder han bare hjemme.

Han var påvirket af krigen og afslagene på familiesammenføring, da han arbejdede ved **B** men han gik alligevel på arbejde. Han tager Duloxetin, så han får bedre tanker. Det hjælper lidt. Hvis han ikke havde ondt i benet og kun havde udfordringerne med hovedet, ville han godt kunne arbejde.

Han har krykker og en rollator til rådighed. Rollatoren fik han for ca. 3 uger siden. Han får hjemmehjælp flere gange om ugen. De ville gerne have ham til at køre på scooter, men det kan han ikke klare, da han så bliver gammel. Han fik i stedet rollatoren. Han har fået forklaret, hvad han skal gøre, når han får kramper og er alene.

Han havde set manden, der kørte ham ned på sprogskolen, men han kender ham ikke. Manden arbejdede også ved **Arbejdsplads 4** Han har ikke arbejdet sammen med ham.

I 2015 var han ikke i praktik. I 2016 var han i praktik i ^{Arbejdsplads 1} Det var hans første praktiksted. Han var der i 6 måneder. Han kan ikke huske datoerne, eller om det lige var i 2015 eller 2016. I 2017 fik han praktikpladsen ved **Arbejdsplads 4** og han gik på sprogskole. Det var et problem, at alle talte arabisk arbejdet, og derfor fik han praktikpladsen ved ^{Arbejdsplads 3} gennem kommunen. I 2017 var han i praktik både ved ^{Arbejdsplads 2} og ^{Arbejdsplads 3}

Efter færdselsuheldet har han ikke kunnet arbejde. Kommunen har spurgt til, hvad han gerne vil arbejde med. Det er rigtigt, at kommunen har spurgt til, om han ville arbejde med at køre taxa, men det kan han ikke holde til. Han vil kunne køre med automatgear, men har ikke taxakørekort.

Arbejdsgiver har forklaret, at han siden 1999 har været selvstændig bagermester. Han har i dag ca. 45 ansatte, hvoraf de 20-25 er i bageriet. I 2018 var der det samme antal. **K** er en stor kunde, og han leverer til 21 af deres butikker. Det har han gjort siden 2016. Han har et bageriudsalg i **By 1** hvor han er den eneste bager.

A kom en dag ind med en ansøgning. De startede med noget prøvearbejde, hvor han var på prøve om natten, hvilket gik fint. **A** var mødestabil og gjorde, hvad han fik besked på. Han arbejdede ud fra en arbejds seddel. **A** mødte til tiden og talte ikke om psykiske problemer eller andre smerter, som han husker det. **A** blev fastansat den 1. februar 2018 og klarede det uden problemer frem til uheldet. Hvis **A** ikke havde været ude for færdselsuheldet, ville han sandsynligvis have fortsat sin ansættelse i bageriet. Det er ikke det letteste at få folk til den stilling om natten.

Parternes synspunkter

A har i sit påstandsdokument anført:

" ...

Anbringender:

Til støtte for sagsøgerens påstand om krav på tabt arbejdsfortjeneste gøres det gældende, at færdselsuheldet den 22. marts 2018 alene er årsagen til, at sagsøgeren ikke har kunnet opretholde den samme indtægt, som han havde inden færdselsuheldet i ansættelsesforholdet hos **B**
By 1

Sagsøgeren passede sit arbejde hos **B** og hvis uheldet ikke var sket, ville sagsøgeren fortsat kunne have været ansat hos **B** som siden uheldet har fortsat samme bageridrift med mange ansatte.

Trods betydelige rygsymptomer før det aktuelle benbrud og lyskesmerter var sagsøgeren desuagtet i stand til at håndtere relativt tungt bageriarbejde, jfr. Retslægerådets besvarelse af spørgsmål G.

Til støtte for sagsøgerens påstand **gøres det endvidere gældende**, at sagsøgeren i henhold til Erstatningsansvarsloven har krav på tabt arbejdsfortjeneste frem til det tidspunkt, skadelidte kan begynde at arbejde igen, jfr. Erstatningsansvarslovens § 2 stk. 1, første punktum, og at denne ikke havde forud bestående og konkurrerende gener, i form af ryg og psykiske problemer, der gav sagsøgeren funktionsmæssige begrænsninger i udførelsen af sit arbejde hos **B**

Vedrørende svie- og smerteerstatning har sagsøgeren i flere år haft store smerter i foden/anklen, og har været i et længerevarende genoptræningsforløb, og jævnligt været til undersøgelse på sygehuset, hvorom der blandt andet skal henvises til journaloptegnelser i perioden

10. marts 2020 til 6. november 2020. Maksimumsdækningen for svie- og smerteerstatning er således på et langt tidligere tidspunkt overskredet. Kravet på svie- og smerteerstatning støttes på Erstatningsansvarslovens § 3.

..."

Forsikring har i sit påstandsdokument anført:

"...

Anbringender og indsigelser

Det gøres gældende, at **A** ikke har krav på yderligere godtgørelse for svie og smerte samt yderligere erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, og at det er **A** der som kravstiller, skal løfte bevisbyrden for det modsatte. Denne bevisbyrde er ikke løftet.

Tabt arbejdsfortjeneste

Det gøres gældende, at det er **A** som kravstiller, der skal godtgøre, at der er årsagssammenhæng mellem færdselsuheldet den 22. marts 2018, og hans helbredsmæssige gener med deraf følgende funktionsmæssige begrænsninger i perioden november 2018 til december 2019 og januar 2020 til januar 2023. Denne bevisbyrde skal løftes med mere end overvejende sandsynlighed eller i hvert fald overvejende sandsynlighed og er ikke løftet.

Til støtte herfor henvises til, at det ikke var færdselsuheldet den 22. marts 2018, der var årsag til, at **A** ikke genoptog sit arbejde i væsentlig samme omfang som før uheldet. Det var derimod **A** massive forudbestående og konkurrerende gener, der i det væsentlige var årsag til hans funktionsmæssige begrænsninger og den manglende tilbagevenden til arbejdsmarkedet.

I tilknytning hertil bemærkes det, at **A** ved færdselsuheldet pådrog sit et brud i venstre ben, og at Retslægerådet i sin besvarelse angiver, at **A** øvrige helbredsmæssige gener i form af rygsymptomer, lyskesmerter og psykiske symptomer kan henføres til andre og færdselsuheldet uvedkommende forhold. Disse gener er således ikke en følge af færdselsuheldet, og Retslægerådet angiver bl.a., at **A** havde "betydelige rygsymptomer før aktuelle benbrud", og at **A** psykiske symptomer er relateret til bekymringer omkring økonomien og afslag på familiesammenføring, og at færdselsuheldet i øvrigt ikke findes egnet til at medføre psykiske gener.

Det gøres endvidere gældende, at **A** ikke har løftet bevisbyrden for, at han ville have været i arbejde, uanset færdselsuheldet ikke var forekommen. Til støtte herfor bemærkes det, at **A** ansættelseskontrakt hos **B** udløb den 1. juni 2018, og **A** ville således under alle omstændigheder have stået uden arbejde på dette tidspunkt. I tilknytning hertil skal det endvidere

bemærkes, at A ikke var motiveret eller have vilje til at stå på arbejdsmarkedet, og at det påhviler A at løfte bevisbyrden for, at han ville have været i arbejde.

På denne baggrund gøres det gældende, at A ikke har krav på tabt arbejdsfortjeneste for perioden november 2018 til december 2019 og januar 2020 til januar 2023.

Opgørelse af erstatning for tabt arbejdsfortjeneste

For det tilfælde, at retten måtte finde, at A har krav på yderligere erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, da gøres det gældende, at der skal ske modregning for integrationsydelse med i alt 65.650 kr., og det påhviler A at løfte bevisbyrden for, at beløbet ikke skal fradrages i erstatningsopgørelsen. Denne bevisbyrde er ikke løftet.

Erstatning for tabt arbejdsfortjeneste ydes, indtil den skadelidte kan begynde at arbejde igen, og i erstatningen skal bl.a. fradrages forsikringsydelse, der har karakter af en virkelig skadeserstatning samt lignende ydelser, jf. erstatningsansvarslovens § 2.

A har i november og december 2018 modtaget integrationsydelse på i alt 11.994 kr. og i 2019 har han modtaget integrationsydelser på samlet 77.639 kr. I samme periode er der sket tilbagebetaling til det offentlige for i alt 23.983 kr. A har således modtaget og ikke tilbagebetalt integrationsydelser for den periode, som der påstås erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for på i alt 65.650 kr.

Den modtagne og ikke tilbagebetalte integrationsydelse på 65.650 kr. skal fradrages i A påstået krav på yderligere erstatning for tabt arbejdsfortjeneste på 310.650,90 kr. Kravet for perioden november 2018 til december 2019 efter fradrag udgør 245.000,90 kr.

For så vidt angår A fremsatte krav på tabt arbejdsfortjeneste for perioden januar 2020 til januar 2023, da gøres det endvidere gældende, at kravet ikke er dokumenteret, og at årsagen til sagsøgers manglende tilknytning til arbejdsmarkedet ikke er forårsaget af færdselsuheldet den 22. marts 2018.

Det gøres videre gældende, at kravet på tabt arbejdsfortjeneste skal reduceres med 50 pct. som følge af A massive konkurrerende gener i perioden 1. november 2018 og frem. Til støtte herfor henvises der til Vestre Landsrets dom af 8. januar 2021, hvor Landsrettens fandt, at den skadelidtes erstatning for tabt arbejdsfortjeneste skulle nedsættes, som følge af, at der var andre årsager til den skadelidtes manglende arbejdsevne.

På baggrund af ovenstående gøres det gældende, at A eventuelle yderligere krav tabt arbejdsfortjeneste maksimalt vil kunne opgøres til 399.284,64 kr.

Svie og smerte

Det bestrides, at **A** har krav på yderligere godtgørelse for svie og smerte, og det gøres gældende, at det er **A** der som kravstiller skal løfte bevisbyrden for det opgjorte krav.

Krav på godtgørelse for svie og smerte er betinget af, at den skadelidte er syg hvilket sædvanligvis fordrer, at skadelidte har været sygemeldt og undergivet en vis lægelig relevant behandling, jf. erstatningsansvarslovens § 3.

Ved færdselsuheldet den 22. marts 2018 pådrog **A** sig en skade på venstre underben, og **A** var som følge heraf sygemeldt og under lægelig behandling frem til 19. oktober 2018, hvor hans genoptræning blev afsluttet. **A** har ikke efter den 19. oktober 2018 modtaget relevant behandling, og derfor så har **A** ikke krav på yderligere godtgørelse for svie og smerte.

På denne baggrund gøres det gældende, at **A** ikke har krav på yderligere godtgørelse for svie og smerte.
..."

Parterne har under hovedforhandlingen nærmere redegjort for deres opfattelse af sagen.

Rettens begrundelse og resultat

Tabt arbejdsfortjeneste

Ved et færdselsuheld den 22. marts 2018 pådrog **A** sig et skinnebensbrud på venstre ben.

Forsikring har i anledning af færdselsuheldet udbetalt erstatning for tabt arbejdsfortjeneste til og med den 31. oktober 2018 og godtgørelse for svie og smerte til og med den 19. oktober 2018, hvor genoptræningen i forhold til benbruddet efter journaloplysningerne blev afsluttet.

A var på tidspunktet for færdselsuheldet ansat ved **B** med en arbejdstid på 37 timer, og det fremgår af ansættelseskontrakten, at der var tale om en tidsbegrænset ansættelse fra den 1. februar til den 1. juni 2018.

På baggrund af Retslægerådets udtalelse må det lægges til grund, at **A** forud for færdselsuheldet havde betydelige rygsymptomer, og at han i perioden fra 2017 og frem var beskrevet med massive psykiske symptomer, som dog ikke havde ført til lægekontakt før i januar 2019. Det må videre lægges til grund, at selve hændelsen ikke, eller kun sjældent giver varige symptomer fra ryggen, og at hændelsen i sig selv ikke er egnet til at medføre varige psyki-

ske symptomer, men at den beskrevne vedvarende smerteproblematik som følge af hændelsen sekundært kan medføre psykiske symptomer.

Det fremgår af Retslægerådets besvarelse af spørgsmål G, at det er Retslægerådet vurdering, at den oprindelige ryglidelse kun har bidraget med en mindre del af A symptomatologi. Retslægerådet har i den forbindelse henvist til, at A forud for ulykken evnede at håndtere forholdsvis tungt bageriarbejde, og at han efter operationen blev mobiliseret med to krykkestokke og en grad af aflastning af det opererede ben, hvilket ofte medfører ændret kropstatik, der i sin natur kan medføre forværring af eksisterende rygproblemer.

Retten finder på den baggrund, at det i hvert fald er overvejende sandsynligt, at A fysiske helbredsmæssige gener med deraf følgende funktionsnedsættelse også efter den 31. oktober 2018 er forårsaget af færdselsuheldet den 22. marts 2018.

På baggrund af forklaringerne fra A og Arbejdsgiver og sammenholdt med Retslægerådets vurdering af A forudgående rygproblemer i forhold til arbejdet hos B er det tilstrækkeligt sandsynliggjort, at A fortsat ville have været ansat ved B også efter udløbet af den tidsbegrænsede ansættelse, såfremt han ikke var blevet påkørt den 22. marts 2018. Det kan ikke føre til en ændret vurdering heraf, at A i oktober 2019 overfor en sagshandler oplyste, at han ikke ønskede at komme tilbage til bagerbranchen, da han ikke brød sig om arbejdet eller arbejdstiden. A er derfor berettiget til yderligere erstatning for tabt arbejdsfortjeneste. Som sagen er forelagt, har retten dog alene grundlag for at tage stilling til A påstand for perioden frem til december 2019.

Der fremgår af de lægelige oplysninger, at A var indlagt på Klinik for traumatiserede flygtninge, Regionspsykiatrien fra den 12.-14. februar 2019 på grund af selvmordstanker, angst og søvnløshed, og det fremgår af de kommunale journaloplysninger, at A på grund af helbredsmæssige årsager den 27. marts 2019 blev sygemeldt i 3 måneder. Det er i den forbindelse anført, at A skulle udredes for sine fysiske og psykiske problemer.

På baggrund heraf og sammenholdt med de øvrige oplysninger i sagen, herunder Retslægerådet udtalelser om de forudgående massive psykiske symptomer og skadens egnethed til at medføre psykiske gener som ovenfor anført, må det lægges til grund, at de psykiske gener, som A havde også forud for færdselsuheldet, ikke i fuldt omfang kan henføres til færdselsuheldet,

og at disse gener er af en sådan karakter, at de må antages at være stærkt arbejdshindrende. Retten finder derfor, at erstatningen for tabt arbejdsfortjeneste skønsmæssigt skal nedsættes med 50 %.

Der er enighed mellem parterne om opgørelsen af kravet med undtagelse af, hvorvidt der skal ske fradrag for de integrationsydelser, som **A**

har modtaget i perioden, og som ikke er tilbagebetalt. Henset til, at der er tale om sociale ydelser, skal de modtagne integrationsydelser fratrækkes erstatningen. Efter reducere som ovenfor nævnt, skal **Forsikring** derfor betale yderligere 122.500,45 kr. i erstatning for tabt arbejdsfortjeneste med procesrente fra sagens anlæg.

Godtgørelse for svie og smerte

Det afgørende for, om **A** har krav på betaling af yderligere godtgørelse for svie og smerte, er om han efter den 19. oktober 2018, hvor genoptræningen blev afsluttet, har været sygemeldt og undergivet en vis lægelig behandling, samt om denne behandling må kunne antages at føre til en forbedring af hans helbredstilstand.

Efter journaloplysningerne har **A** modtaget fysioterapeutisk ryggenoptræning senest i 2020. Retten finder på baggrund af oplysningerne om karakteren af behandlingen sammenholdt med det ovenfor anførte om de fysiske helbredsgener, at det ikke kan afvises, at også den behandling, han har modtaget efter den 19. oktober 2018 og frem til 2020, kan henføres til gener fra færdselsuheldet. **A** påstand om betaling af yderligere godtgørelse for svie og smerte, tages derfor til følge. **Forsikring** skal derfor betale yderligere 33.450 kr. i godtgørelse for svie og smerte med procesrente fra sagens anlæg.

Da **A** har fået medhold i sin påstand om erstatning for yderligere tabt arbejdsfortjeneste og godtgørelse for svie og smerte, skal **Forsikring** betale sagsomkostninger i forhold til det vundne beløb. Da **A** har fri proces, tilfalder beløbet statskassen jf. retsplejelovens § 332, stk. 1.

Sagsomkostningerne er efter sagens værdi, forløb og udfald fastsat til dækning af advokatudgift med 40.000 kr., og af retsafgift med 4.060 kr. **A** er ikke momsregistreret

THI KENDES FOR RET:

Forsikring skal til **A** betale 155.950,45 kr. med procesrente fra den 8. september 2020.

Forsikring skal til statskassen betale sagsomkostninger med 44.060 kr.

Beløbene skal betales inden 14 dage.

Sagsomkostningerne bliver forrentet efter rentelovens § 8 a.